

De relatie tussen glucosetolerantie bij hoogdrachtige zeugen en biggensterfte in de eerste week na werpen

Bas Kemp, Jan Spoorenberg, LUW; Peter Vesseur, PV.

Uit de humane geneeskunde is bekend dat zwangere vrouwen naarmate de zwangerschap vordert in toenemende mate intolerant worden voor glucose uit het dieet (de suiker uit het dieet niet goed kunnen verwerken). Dit kan in ernstige gevallen leiden tot zwangerschapssuikerziekte. Indien deze suikerziekte niet behandeld wordt kan dit leiden tot geboorteproblematiek en zelfs sterfte van het pasgeboren kind.

Op het Proefstation voor de Varkenshouderij en de beide varkensproefbedrijven te Raalte en **Sterksel** is daarom, in samenwerking met de Vakgroep Veehouderij van de Landbouwuniversiteit, een onderzoek uitgevoerd bij **104** hoogdrachtige zeugen. De relatie tussen de mate van glucose-intolerantie van deze zeugen en de biggensterfte in de eerste week na werpen was hier een belangrijk onderdeel van.

Bij de zeugen werd 's morgens voor het voeren een hoeveelheid glucose verstrekt. Vervolgens werd gedurende 120 minuten het glucosegehalte in het bloed bepaald. De dieren die moeite hebben deze glucosegift te verwerken, zijn te herkennen. Ze hebben gedurende deze 120 minuten hogere glucosegehalten in het bloed.

Na werpen werd bij deze zeugen gekeken naar sterfte van biggen gedurende de eerste levensweek. Het bleek dat bij 60% van de zeugen geen biggensterfte optrad. Blijkbaar treedt sterfte van biggen gedurende de eerste week na werpen maar bij een deel van de zeugen op. Onder de zeugen die intolerant waren voor glucose was het aandeel zeugen met biggenstefte duidelijk verhoogd; 52% (glucosetolerant; 20%). Ook bleek dat bij de glucose-intolerante zeugen waarbij biggensterfte optrad, de sterfte hoger te zijn (14% versus 10%). Een verklaring is dat biggen geboren uit glucose-intolerante zeugen een grotere kans om te sterven hebben. De oorzaak hiervan is nog onbekend maar mogelijk komen deze biggen na de geboorte in een soort shocktoestand doordat het hoge glucosegehalte in het bloed (via de moeder voor de geboorte verkregen) te snel wegvalt. Dit veroorzaakt zwakke biggen die de uier niet kunnen vinden, deze biggen gaan verkleumen.

Goed management en goede huisvestingsomstandigheden rondom het werpen kan natuurlijk helpen deze zwakke biggen te redden. Een goed klimaat maakt de overgang van baarmoeder naar stal minder ingrijpend.

Er wordt nu ook aan gedacht om deze zwakke biggen wat dextrose te geven via de bek om zo de glucosespiegel weer op peil te brengen. Dit idee sluit ook aan bij de ervaring van sommige varkenshouders, die aangeven goede ervaringen te hebben met het geven van producten als honing en dergelijke aan zwakkere biggen na de geboorte. Wel moet in dit verband daarna zorg gedragen worden voor een snelle en goede biestopname!

De gevonden relatie maakt, naast het verband dat door anderen is gevonden tussen insuline tijdens de zoogperiode en het interval spenen-bronst, verder onderzoek naar de rol van insuline in de productie van zeugen zinvol ■